Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН («СВЕТ»)

Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • КХАЬРА, 7 ноябрь, 1973 шу. • № 133 (5394). • Мах 2 кеп.

Даькъала хилба дерригдунен историе чухь керда замадуненна революционни эргало яра, капитализмагара социализмага довлара зама хьаийилла Сийлахь-боккха Октябрь!

(КПСС ЦК ТІаьхьехамаш тІара).

СИЙЛАХЬ-БОККХА ОКТЯБРЬ

Советски халкъо, социалистически мехкий къахьегамхоша, дахьтан тІаьрча дерригача дог ІІенача аламлено хІара шера 7 ноябре белгалдоаьхь къахьегамхой эгІара доккхагІеи сийрдагІеи дола цІей санна Іалаьмате докхха исторически ди — Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце котало йьккха ди.

Дуккхача бІаьшерий историна йовзаш Октябрьски социалистически революци санна йола, адамле дегІадара селпа хоадамбеш влиянн яь лоарІаме событи.

1917 шера Октябро дунен историе чухь керда зама—дуле революционни эгІадаккхара, капитализмагара социализмага довлара зама хьайийлар.

Октябрьски революци котьларо вай мехка халкъашта хьалхарчу шерра торонан хьайийлар социальни, экономически, культурни прогресс яра. халкъаш кІалхара дахьар колониальни къмани Іоаткъама, вай мехка дерригача къамаита шоай лоІамагІа масте оагІорахьара дегІадаккха, керда вахар хьадоеча дотгагІал леладен пхьама къахьегІа деррига хьалаш отталор.

Сайлахь-бокхза Октябра байрахь, коммунизма идеалаша Советий мехка къахьегамхой дегаш ураувттадьал империалистически гражданскин тІемаш долаш ехь хинна городаши юрташи Коммунистически парте кулгал а деш юхаметтаоттаеи. Цу байракхо вайна ниъ сибІда бакъо индустриализаци, коллективизаци, культурни революци ечь хана.

Советски Іаьхьала шерашка доьзарІоаьнаш хуьцаленнаш Нохч-ГІалгІайчен суог. Цох хинний чІоагІа дегІаена промышленности социалистически юрта боьхкаи бола Автономни Советски Социалистически Республика. Цун байракха тІа я кхоь орден — Ленина орден. Октябрьски Революце орден. «Халкъий доттагІалла» орден. Республика заводашка фабрикашка, тІишлошъеча, колхозашка, совхозашка оагІув оагІох а теха барттайна къахьегаш ба итташ долаш къамел викадаи.

Цар хьинаре къахьегарах паччахьа ханарчул 105-зза дуккагІа хинний промышленни производство объем. Нохч-ГІалгІайчен промышленни продукци йохьийт Советски Союза городашкен юрташкен, дуйен дуккха мехкашка.

Хіара шера дуккагІа хуч коммунизм хьалъара юкъарча гІуллакха юкъе республика юрта боахама къахьегамхошца хьоьл долд даьъа. Советски Іаьлала шерашка цар кІозза гарга лакхбаьь ялдий хьукъкъам массеккхазза айеннай хьайбай боахама овсарле.

Доккхий толамаш дальад культурни революци чакхбоаккхаи. Хьалха бІаьргІнг а тІаьпа бен аьлча нах дешаца хинкача Нохч-ГІалгІайчене берриган а йовзув-дешар хоаш ба хІанз. Республике я дукха школаш, лаккера а юкъера а дешара заведенеш, ІилиІа-тохкамен проектни институташ, театраш, библиотекаш, кхыйола культура учевежденеш.

Социализмна коммунизмн хьалъеш производство социалистически хиларах сихха дегІаденаш республике бІаха наьха хьал-торо.

Октябра 58 шу дездеи, республика промышленни предприятей болхлоша, инженерно - технически болхлоша шоай къахьегама хьакхар тІедеррадьаь нйсаггІча пятилетка кхоллаггІча, хоадамбеча шера планаш социалистически денхараш канал хьалха кхоачашдара. Цар ханал хьалха, 26-ча октябре, кхоачашйир продукцена реализаци ярен дукхагІа йола лоархІаме изделеш арахецарен итт бетта план.

Социалистически яхье хьалха латт СССР 50 шу дизара цІеррІча Грозненски химически комбината, Н. Анисимова цІеррІча Грозненски мехкадатта чакхдоахача завода, производственно - товарни контора, химически реагентий Карабулакски завода, ацетонови заводан № 3 йолча маьхь ечь, Гудермесски Направленски маьхь ечь заводий. Ачхой-Мартановски райбытхомбината, кхыча предприятей коллективаш.

Октябрьски революце сийрдалахьар Нохч-ГІалгІайчен хоаман, юрташ, ахархой керда вахар дІадоладалларах хоам бир. Хіара тІа массаза боаьк пешоахаш вайна гуча хуьшаманца юртийн станицайн сибІа хиларах тешаш ду. Іенаш — пингара вахар, ахархой къахьегам хувшабенна хилара тешаш ду.

Республика юрта боахама къахьегамхоша кхоачашъяьл паччахьалхенга ялат дохкара плани социалистически денхараш. План 150 эзар тонн йолча лехкад 155 эзар тонн ялат. Паччахьалхенга дуух дохкара нйс бетта план 106 процент, шура—105, фуаш—117 процент. Хьаьта тІаьх дохкара шера план—104 процент. Хьалха латтача колхозаш, совхозаш, фермаш, бригалаш, хІаьта иштта дикагІча хьайбаш деладерий къахьегама лакха мах баьь. Республика къайбай боахаме дикагІча 260 сага ешнай СССР орденаш медалаш. Дуухкача колхетвашта ешнай ЦІе байраххаш, Сийлен грамоташ, ахчан премеш.

Республика цІеннелгІенне берри гІиешша цхьана чІоагІа къахьийгад КПСС XXIV съездо оттаяь мохк экономически а социальнополитически а дегІабара Іалаьмате йоккха программа вахаре кхоачашъеча.

Экономически а социальни а хьакъехьа вай доахача толамаша тешал ду ленински къамаи политика боккха низ хилара. Коммунисташи парте боацаранен дог тІара къоаблаъь КПСС ЦК-с, цун Политбюрос, новкъосто Л. И. Брежнева пе доккха дахьа а лоаллаш ДІахьош йола чура а, араХьара а политика, Советски наха, дуненпрогрессинан адамлено Іалаьмате боккха мах бу Москве хиннача маьшар безача ниэий Дерригдунен конгресце КПСС ЦК Генеральни секретара новкъосто Л. И. Брежнева дахьа къамаьла.

Коммунизм хьалъара планаш кхоачашъеш шоай политически къахьегамен бахьа тІекхерч керттера деккар дерхІ городийн юртийн къахьегамхоша. ЦІаккха а ца хиннача тайпара гойт шар халкъашта юкъерча дотгагІеи, социалистически пролетарскин интернационализма уйла.

Берригача советски мехка санна, Нохч-ГІалгІайчен городашка, бохьхой поселкашка, юртапка хуттйолча демонстрацешкеи митингашкеи къахьегамхоша юха а хьехьоархгда Октябра идеашта шоаш мутІахьа хилар.

Дахьал хилда Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 56 шу дизар!

Дезача цІей сийна

Дикача къахьегама толамашца пакъабаьхьаб Сийлахь - боккхача Октябра 56 шу дуззча денна республика коа тІара оалхазараш леладелча фермаи болхьой. Хаиол хьалха кхоачашъяьл цар паччахьалхенга фуаш дохкара план..

Республика колхозашеи совхозашеи паччахьалхенга дехкад 60,2 миллион фуаш, планагІа 58 миллион дохка дезача. ДІадахача шера паччахьалхенга дехка хинпатул 15 процент дуккагІа да ух шера хІаьлде дехкараш.

Кхиича райпнеп дуккагІа 33 миллион фуаш дехкад паччахьалхенга Грозненски райопа коа тІара оалхазараш леладелпаша. Паччахьалхенга фуаш дохкара план кхоачашъе гарга ба уж.

Дог тІоздоаккхаш да Суженски района къаьлгамхоша дьха толамаш. Хіаьзле 13,3 миллион фуаш дехкад цар паччахьалхенга. ДІадахача шера дехкечул 43 процент дуккагІа да уж.

Толамаш кхоачашъяьл паччахьалхенга фуаш дохкара шера планаш Наурски, Ачхой-Мартановски, Малгобекски, Шелковской районий коа тІара оалхазараш леладелпаша.

Хіара котама тІехьара массаел дуккагІа фуаш гулдуу Грозненски, Суженски, Шелковской районий къахьегамхоша.

Укх шера дахха социалистически декхар тІаийдар республика коа тІара оалхазараш леладелпаша. Паччахьалхенга 63 миллион фуаш дохка лош деннадар. Уж лехкараш шеко а йоаьаш хийпца кхоачашдулургда ларга.

П. ГРЕБЕНЩИКОВ.

НОВ. М. С. СОЛОМЕНЦЕВНА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ КЪАХЬЕГАМА ТУРПАЛА ЦІИ ЯЛАРАХ ДОЛА СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Коммунистически партенен Советски паччахьалхенеи хьалхашка доккхий хІаманн карагІдулларах а вайна дийнахьа денз кхоьхтъка шу дизарна дуваденна а Ленина орденн «Серп и молот» рха дошо медали дІа а луш Социалистически Къахьегама Турпала цІи лойла КПСС ЦК Политбюро членалла кандидата РСФСР Министрий Совета Председателна нов. Соломенцев Михаил Сергеевинча.

СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатель **Н. ПОДГОРНЫЙ.**

СССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь, **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль.
1973 шера 5 ноябрь.

Городской торжественни собрани

Селхан г. Грозне Сийлахь-йоккха Октябрьски революце 56 шу дизара хетаьл торжественни собрани хилар. Цу хьакъехьа доклад йир Нохч-ГІалгІай республика Лаккхехьарча Совета Президиума председателна Х. Х. Бокова.

Зале гулбеннна предприятей, учреждений, организацеи болхлошца, гІуллакхерча наханца, партийни, советски, профсоюзни организацеи кулгалхошца цхьана Октябрьски цІей дездеи бар Венгрера бьыка хьашшЙ а.

СССР ОБОРОНА МИНИСТРА ПРИКАЗ

1973 ш. 7 ноябрь. № 225 г. Москва.

Новкъостий салтийн матросаш, сержанташ а старшинаш а.

Новкъостий прапорщикаш мичманаш!

Новкъостий эпсараш, дІараллаш, адмираллаш!

Тахан Советски Союза къахьегамхоша. Герзашцарча Нийий тІемахоша адамлен историе керда адаман — капитализм йохьарех социализм котьлаяеп зама хьайийлла Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 56 шу дизар тІоагІа деззи. Советски халкъаша цхьана из деза дІ шерра белгалду вежжарха долча социалистически мехкаша, дерригача прогрессинан адамана.

Октябра цІейна вай Дахье наькъеиай коммунизм хьалъера дерригача лоаллошка, КПСС XXIV съезда решеннеи чакхйоахаче, пятилетка кхоачаГІча, хоадамбеча шера заданеш кхоачашъеча керда белгалдоала толамаш дахарца. Башха дика хІамаш карагІдаьнад экономика, ІилиеИ культурен дегІайоалаеча. Лерраг1а кхоачашъеш я вай халкъа хьал-торо тоаяра программа. ЧІоагІеннай вежжарха долча социализма мехкий цхьаГІо, цар экономически оборонни низ.

КПСС XXIV съездо оттаяь арахьарча политика программа толаме кхоачашъеш я. Дунен тІа дІайоаленай кхоккхаи кІаьхбара пропесс. тайп-тайпара социальни строй йолча мехкий машаре цхьаца дахара пришпаш чІоагІдуш я.

Хіаьта а реакционни империалистически гІоза ара дІахо деладу дунен тайп-тайпара районашка кхераме гІуллакхаш, новкъарле ю дунен халкъашта юкъера хьал лерт1адаккхара.

Цунна дола тешал да капиталистически межашка дІахо хьош йола герашца кибюблар секхар. Чале хинна реакционни переворот. Гаргарча Малхбалера тІемаш. Цу хьалашка Коммунистически партен Советски правительствап массаза а терКам тІаухийт вай Дальен экономическия оборонни низ чІоагІбара.

Советски Эскарн тІема-Форда Флотн фе латт Сийлахь-боккхача Октябра карагІдаьнарашца йорадеш. Цар тІагІебитта эргабоахаш тоаю шоай лаьттан тІара, фецара форда тІара говзаш. дика хьокхаман долаш чакхдаьккхад дешара шу, хІаьта кердА. кхы а чоалхане декларан кхоачашце а баьлъу Варшавски договора юкъе дакъа лоапача мехкий эскарашца цхьана тІема мугІаре Советски тІемахоша сийлениа дІахьу шоай сийлен тІема вахта, йорабу халкъай хІама хьакхоала низ, къахьегами кхеламалеп.

Новкъостий Эскарен Флотев тІемахой!

Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 56 шу дизарца дакъала душ аз шю, тІемен политически кийчо еча, хІаиэара техникеи герзаши карадерзаеча, дисциплинен организованности чІоагІеча, тІема кийча хиларх дакъеча керда толамаш дахар а лов.

Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 56 шу дизар дездеи аз Приказ ду.

Тахан, 7-ча ноябре, мотІагерча ламах 20 сахьат даьлча вай Дахьен столице город-турпал Москве, союзни республикай столицашка, городашка - турпалашка Ленинградеи, Волгограде, Севастополе, Одессе, Новороссийске, Керче, крепость-турпал Бресте тхьаьп итт артиллерийски залп еш салют ала.

Яхийла вай сийлахь-йоккха Дахье — Советски Социалистически Республикай Союз!

Дахалла турпалера советски халкъан цун майра Герзашцара Нийайне!

Сийле хийла Советски Союза Коммунистически парте — вай еррига коталожан яхара деган ураувттадери уж йоахинга вІашТехьлоахарн!

СССР оборона министр Советски Союза маршал А. ГРЕЧКО.

Хьаьшашка—моаршал

Селхан Грозне хьалъай вай республикаца доттагІала тІехьа гІуллакхаш леладеча Венгерски Халкъа Республика Комаромски областера делегаци. Цун керте дятт Венгерски социалистически болхлой парте Комаромски обкома хьалхара секретарь Ф. Хавашн. Цунца цхьана баьккаб областной исполнителлин комитета председателя заместитель П. Галонтан, горнчн, Паччахьалхеи преме лауреат Е Мучи, юртбоахамна кооперативна председатель Д. Харшк, тадмаи Б. Мароши.

Венгерски хьашшашка моаршал хатта аэропорте дуьхьал бахабар КПСС Нохч-ГІалгІай обкома хьалхара секретарь С. С. Апраткин, Нохч-ГІалгІай Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. Х. Боков, парте обкома шоллагІа секретарь М. Ш. Баматгиреев, обкома секретарши М. А. Дорохов, М. А. Керимов, республика Министрий Совета хьалхара заместитель С. Н. Кожуховский.

ХАЛКЪИЙ ДОХАРГДОАЦА ДОТТАГІАЛ

ДИЦЛУРГДОАЦА ДЕНОШ

Яхье хьалха латтараша дувц

Вай республикерча промышленни предприятеташ юкъе хьоналгІачарх цаІ я тха Грозненски опытно - экспериментальни завод. Цхьабакъа ухьала арахецача продукцеца хьежача, тха маниаш байзача атта тешаргаш завод кьона я ьлча. Вай мехка меттеа доазод арахьача дуккхача механика дика йовзаш чоагІа хоатташи я оаха арахеца продукци. Цар хьашташ дизза кхоачаш а деш иЙслагІча пятилетка кхоалагІа, хоалембу шу хинал хьалха чакхдаккхара социалистически яхьа керда формаш юкъехьаьа долоделар тхо. «Профессерла дикагІвар» яхеи коммунистически къхьегамца ударних яхеи сийдола цІераш яхара яхье бьалар къаьстькъаста болхлой, хье яхье хьалха латташ вале хьайиг тІаккеве хьай новкъост яхача девнзагІа къхьегаб бьалар дуккха барам. Хьалхарчаца уж дика тІулаяхзан дІаделадьачарна юкъехьар со а.

Иштта къхьегача тха болхлоша доаха толамаш денгара-денга дикагІа хулар. Заводерча цехашта, участкашта юкъе хьалхара моттиг яьккхар со къхьегаш йолча электронно - монтажни участка коллективо. Аз докхлад ду се юкъехьагІача коллектина, бІаьш болча болхлой иштта сий делараяхи царна юкъе се хиларах. Аз а яьккхай «профессерІа дикагІвар» яхь сийдола цІи.

Продукцена реализаци яра итт бетта пиаз 117,9 процент кхоачашьвй оаха. Планал совгІа арахийчаЙ 64300 сом товарни продукци. Арахецача продукцера дІабода мах лохбарах пачхьалкхенна кхоьаьа 42 эзар сом. Иштта да оаха Октябрь цІейна кийчьаь совгІат.

Г. КАСАКОВА,
Грозненски опытно-экспериментальни завода директица.

Соаька культурап дика кхее ІалаЬа хьалаш ьЬтуь болаш ца хиларах ялат даккхара план дика кхоачаньве вІаштехьдалларзар тха совхоза а районна боахьчашка а. Цхьабакъа, хьалаш хьежара цхьайоаха зесной дика ьЬтуь бьалар. Фуал яьха 33 центнер хьажІаш яьхар «Октября 40 шу» яхача совхоза звеньевойс Гелисханов Юсьала, Кодоев Бахьлуднна цхьан гектара тІара 31 центнер яьккхар. Изал яьлар са участка тІара а.

Тха лаьттан хий деккаш дан. Цхьуьна къаьстса бокъха терхам тІабохийт оаха агротехнически мероприятеш пІаза, хан-хаиначьа чакхтъкара. Лакха хьуькъам кхебара цу керттерча тІулаяха бокъха терхам тІабохийташ къаьхьийгар оаха ухь шера.

Хіанз, ахкан хьийгача кьина игогаш ю ха тІакхалчаЙ, 150 гектар Болча сай участка тІара Октабра 56 шу дуьзача денна накъадоагІаш ергира хьажІаш чуйш вала дехкар тІаийнар аз.

ХьажІаш дика хиннай. Юкъера лаьрхіача хІара гектара тІара 70 центнер / товарни йохаан къажІаш йолх тхона. Уж цІ йолеш хаиначьа амбарашка чуторкарча оаха.

Б. ГАЗДИЕВ.
Назрановски района «Назрановский» совхоза хьажІаш лелаер.

ЦХЬА ДЕЗАЛ САННА

1966 шера деш1 бодх бе йолаеш1 тха завод. Духьхьашка болх бе йолаеннача хана дийнахьех бІеташ 200 тонн мара комсаш чакхъ- ваха вІаштІехьдІаддар ца, долаер.

Хіаьта 1970 шера цІй хиа бе- завч низама болх бе дІайолаелар тха завод. Хіанз юкъера лаьрхіача дийнахьех бийсаеш 500 тонн комсаш чакхйоаьх заводе.

ЙйслагІча пятилетка кхоьалагІа, хоадамбеча шера планагІа 6250 тонн комсаш чакхъьа, царех хьалгІара материалаш хьеа езаш дар дарра аьлча пай бокххача мехка массе миІнинг.

Интернационални коллектив я тха завода яр. Укхаза белажагІ белаж а теха цхьа делал санна къхьегаш ба эрсий, мордовиащ, украинаш, нохчий, гІалгІай, казакш, кыдыкаш.

Тха коллектино сийдеш1 доорхіашн ба слесарь Заикин Егор Иванович, бондарь Шамилев Юнлаб, теха начальник Мальсагов Ахьмад, чъаьгІар хьадеш йолаеш1 Дуьхьа хьинар долуш тха коллектино цхьан дезало санна бартташ къаьхьегар бахьан долаш заводе ййш хиларо из планан толамаш кхоачаш а, планал совгІа дуьхьа комсаш чакхъьаьхеи царех хьалгІара материалаш хьеа.

Хіанз комсех эша продукци хьаеш из гаьннарча моттигашка пІаЙолыйгаьи я тха коллектина. Оаха хьаеш йолу продукци дІакхоач Мурманске, Ленинграде, Южно-Сахалинске, Урале, Магадане ма Магіаьлбика деуьз черсий доэошца яьлача Люгезьара. Курп оалаш хиннача юрта Бичерахой керте лаьттача белогварейцашца лоа па деш Владикавказагатъа боаче новкъа шоаш дІабохийтадга хьадийхар гІалгІаиш кара. Цу хана уж тІалата кийчлуш ба ьлина хабар а хиннаа тхой гергазица, говраица лата кийча долаш Озерни оалаш хиннача юрта латтар тхо. Оаха шоаш малшоца чакхбоаьхийтербозашца ха хаймачул тІехьаьга хьалха шоаш йохьха топ чу а теха дов долаир белогварейцаца.

Бохкаш бар тхона юкъе моаттигуьи низ. 4—5 километр мара гаьна боаш1 тІакхоачаи латтар уж Кескем яхача юрта. Цаккха дидлургаш сона моастагІчаш юха дов а деш эоаш тІедьашка дозана хана хиа шиЙ оаьрга цІакха мичара воагІа а ца хоаш тхоашта новкъостагІа Тоарххо-Хьажа хьакхачар.

Тіаккха дехьара а сехьара а тІа летача оаза 1200 сагах 80 сег мара дийна па ауташ юха черсий доазонал дехьа улача Мурзаево оалача стаицела дехьахьеспар моастагІа.

Дуьхьа ха яларе юха тІалетача кІайбаршца яьккхар Тіой-Юрт, Дошкхе-Юрт, Эжаккъонгай-Юрт, Сурхотіе. Юрташ доагвеш, наьг болабеш тайзаар де лоаделар бирсенна моастагІ. ЦІ-ьаьулабаЙа бекаш хилар шиъра Бичерахова бІуна тІедатаеш белагалбаьнна хинна цхьабола нах а. Тхо а иттех сар ШаШагІ а кхийта нохчашкъа ха дІалаьлар. Цу хана Сехьа Атагіе оалача моттигерча Гикало экскарк дІа а кхийта тхо чухаза делаш яхо бутт совгІа ха яьлар. ТІаккха юха тІалетача ЦІена Экхаро. цІе партизанаша Деннкина бандах мукъаьккхар Нохч - ГІалгІайче.

ДІабаьлар граждански тІом. Ахархой вахара хир хоалладь яла йоаллаш яр тІемо яхь а тІоагІаг тІайолаяь кчел. Юхаметтаотгабе а эргабаькхха тоабе а бекаш бар хаЙкъа боахам.

1922 шера Кескем яхача юрта ВІашагІйолх комсомольски ячейка. Цу организаце секретарелла болх беш а волаш 1923 шера юрта да хорж со.

ТІаккха партя райкомен райгеспожкомен решенех со хьожаву минице балха. 1927—1928 шерашка ВІашагІйожка йолаю «Полеводчески товарищество» оалаш хинна кьеча ахархой латта организацеш. Хьаьтта парте аланалла ьаьина со а хьожаву цу организаце правлене членалла.

1931 шера январь бетта тхаар Советски пхьагІа съезд. ТІаккха со хьожаву ГІалгІай облисполкоме балха. 1934 шера нохчийн ГІалгІайн ВІашагІ а тохаш цька автономни республика хьажІаш облеобласта заведующелла болх бу аз. ДІаха а ишта тайп-тайрара балхаш деш хьаьнаьнга сона Советски Іаьадало юкъаьнга персональни пенси, синай «50 лет Вооруьенных Сил СССР», «За боевые заслуги» яха, кхыйола медалаш. Ишшта дезача денонка даьккал ауьшш сога каст-каста письмош доагІа КПСС Нохч-ГІалгІай обкомера, республика социальни Іалашон министерстве- ра, кхыччхьар . Къаьхьагахой Іаьдал оттадеш а ишта дІахойдача хана а сона карагІдьинна- рий бокхха мах баьб вай хьамсарча партен правительстван. Хіаьта ду гІулаяха бокхха хам барца са дег тІара баркал ваа бе- зам ба коммунистически партена, Советски Іаьдала.

И. МИЗГИЕВ,
Граждански тІома ветеран.

Тахамарч1а дезача ц1ейна, Октябра 56 шу дузача ден сайна шоашт тІаийна социалистически дехьаран хьажал дика хьалха ххоачаш а деш дика къаьхьегама совгІат кийчьаь накъаоагІа В. И. Ленина цІерагІча Грозненски нехкдьатта чахкдоахьа задача Гуменюк Сергей Трофимовича кулгалдеча биьлагІча цеха, ишшта цуьна чу мел йоагІача установкай технологаш. Мехкьалатта тайтайпара продукци арахецара итт бетта пиан иттлагІча октябре ххоачаш а яь тІаньялха толамаш цхоачашьъьаь пар цхьайтта бетта задаин. Ер бугг боьлехьа декабра бетта чотах арахецарна цар итташ эзараш сомий малха мехкдьатта продукци. Конституне дезача денга, пхьалгІча декабра, ххоачаш хьоачашъе аерхІ цеха коллектино яьлсагІча пятилетка ххоалагІча, хоадамбеча шера план а. Ишшта башха дика къаьхьегама толамаш доаьна по укх шера шиЙ карара на йоалийтаи лелаю завода карара кара тела. Цте байраьх. ДІаха йодача хана а из деза совгІат кхыЧуна на кхачийта дага ба цеха технологан.

Даим технологаи режим нийса а лелаеш социалистически яхье хьалха латтаи хиларца шоай новкъостаШта хьоккам телаш ба оператора гІоначи Егоркина Светлана, Темирчаев Камалдин, оператораш Мищенко Валентина Николаевна, Шавина Лидия Алексеевна, Разин Владимир Алексеевич, йоккхаГІона оператор Литвинова Антонина Федоровна, кхы дуккха бараш а.

СУРТА ТІА: (ьЬрдекъара ьЬтехьа) хьалхарча мугІаре операторга гІоначи С. Егоркина, цеха начальник С. Гуменюк, оператор Л. Шавина, шоллагІча мугІаре оператораш В. Мищенко, В. Разин, операторга гІоначи К. Темирчаев.

И. ПЛИЕВА сурт.

ДЕКХАР: ХЬАЛХА ЛАТТАШ ХИЛАР

ДЕН РАСПОРЯДОК шоай я А. Шерипова цІераГІча ГНПЗ даьттатта департаментизаци еча № 39-б йолча установкаш комсомучистий: хьажІаш къаьхьегІа хьаоогІа балхха, тІехьаьга дІаболх балхаш. Ишта ду из массане а. партгрупорга Афанасьев Василий Андреевич хІаьта а. Ишшта тахан. Сийлаь-боккхача Октябр пІей хьаггІоттача дийнахьа а вера ц1 аппаратне ций сиемо болх дІаболабабис сальат хьалдагІа. Сеззи ьЬІал яьар цар, сменаш хуоцалучча хана по Москве гулъелпача машшав бесачча пиай Первредуцнен конгрессах лаьна беседа ергоВаш. Планетерча халькай пхьоразбенна форумо болх дІаболабабьча дийнахьа деш коллектина аланалла юкъе чуийна кхьамьалш хулар цу дог айдеча темаца лаьца. Конгрессе дувцача дешаех лаьца шишйна хетар ала гІертар хІаравар халдьий нийсон. машиен кхерамазиен гадоакхаш. Советски Союза Коммунистически партен Советски правительствин арахьара политика къоабалъеш, Массан а дег тІара ваьза хинна тІайнйар конгресс КПСС ЦК Генеральни секретара новкъостча Леонид Ильич Брежнева дьа къамьал. Дуьхкачар вІаштІехьдьалар цу исторически къамьалгара радио чуи-телевизеи тІоьла а. ХьажІаш, ххвр газеташ тІара дийзар на.. ЦІхьабакъа из къамьал дагалатта дешаш сов дукха чуьлыа чиларах, парег дьаьзар. Лаьца коммунистишен парте бошцарашеи къаьстта беседа е лаьрхІар партпргапизаше. Партгруппоро пиЙ беседе белгалъяьлча лаьрхІар Леонид Ильича къамьала юкъера говетски халкъа ю1ламечча къхьегамах, пятилетка кхоалагІа, хоадамбеча шера советски нага долачча ооаьмсаш дІаделар. Цу пар дерригача дунен тІа машар хиндитара чІоагІа тешам хуьи хулар терхьа деш. Геттара дика бахьан да из чкъ шера ГІайбаш социалистически декхарш кхоачашдар установока коллектипана хьалхашка лаьттача декхарех цІьаьха а къамьал дара. Цу хана болх ца маьиаш а деш чакхъьалар беседа. Цунах хьаннинар — Конгресс тІаййна дерриге документаш массане а раьза хинна хьалланар, лукхаезача Дьахен хІама тоадар, дерригача дунен тІа машар хиндитар духьа кхы а дикагІа къаьхьега йоцу далар. Партгруппоего установка коммунисташи комсомольцаши тІаьхьйгар дІахо а шера

Василий Андреевич, — пен газет. Заметкаш къагьлъьяй аз, ишшта кийдерга а хьежаь, ШІейна хетаьи номер аоаяхкх мегаргйолаш ю, цхьабакъа передовицагІа хьежаш сена дагт гІулаях. Установка начальникагара дийнахьар аз из яьзьелга. Хьаьта цо кхы яьгерчьаш лаьна дуьхьале ъь хІама-м лаца, хІаьта а шийна хетар дуьзи. Цо йоах, Октябрьски революце дар санна шІейш долча хана политически начальника яьзе еза из. Лоацца яьлча, Василий Андреевич, передовица хьагеча хьона та да. ХІаизза яьча беседаца йийзе яьгел из. Октября а. з. Конгрессаца а, пхьолетера ктад дагІе цу чакхдолалаш ъьалхашка латтача декхарашца а Іа дика дийзар долла хІама, ошаш мел дар. Хіаьта хьо языь ъьалча, хьожагІа лай цунга, нийсьерга, тІатоха дезар тІатохаргІа.. Болх чакхбаллалъеш йоаларе дика хургьар иа.

ВЕЛА а кьежаи ваг1ар Афанасиевс: хьайий, дунца хинна та хов редакторе! — Хьовах хов ак аргдоалача тайпара дувца-м. Ше яййча а из мегаргьяьй укхо из-м, хІаьта а ухха яхар ца дича дергдаь, яхаш.

— Мегаьй, Федорович. Нагахь санна болх чакхбаллехьа ца хуле а кхоана Іуйрийиа хІаьта а ъ1уйгаргьта аз хьоно переделовица.

Хіаьта из дош з дёина це уйлае хайра: беседа материал газетни заметка хьисанс миита оттаергьа, «Коммунистически къаьхьегам бабабаи коллектино. ВІарчачча цера — Октябрьгара Октября качалца — даим планови зеданеши социалистически декхарашца кхоачашдеш ишшта ю. Цхьабакъа а дикагІа хиннай арахецца продукци. Заводо арахецача цхьан даьттана дикала Зина къаьрах хІеига дешъа далаш установка технологий а. Парафинах юхеоосча «Іамаех цар доагор дикагІа хьа ме къоастаду, пайданагІа худ из. Эгара гвьагІча Къаьбсепене а дикагІа ю пайда яца йоаш а цунна. Дукха

КЪАХЬЕГАМА КЕРДАЧА ТОЛАМИЙ ЛАРД

КХОЛЛАМ

СССР 50 шу дизара цIерагIча Грозненски химически комбината № 17 — 18 йолча феноле анетони доаккъача цеха коллектина нахаре гIлайгIийн белгалгIа йола оагIув я творчество. Даим творчески кердадараш лохаш ба НТРош, аппаратчикаш, слесараш, Iнджахошна, проектировщикаша, инженераша - техникамхошца цхьана къа а хьегаш духха хIаман карагIдаьлнад царна—дикалла Знак тIа а латташ яьз продукт арахецар.

Цех болх бе йолаеча денз Iнджахоша хьехар дора коллективаца:

— ЦIенагIа яхалаш продукт, сов хIама кюкьехар кхераллаш.

Цудухьа цхьанна тайпара доаргIа да йолалайаш, нийса деланагIийрхат коллектив технологически процесс Цхьабакъда цун кхочъам хиннабан духха ха ялалесла керда йолаш лаборгIча технологически схемана рекомпрессор е йийзар. Цигача болабелар уж творчески кердадараш лецаца.

1966 шера цеха реконструкци йир ГСПИ-3 проектагIа феноли ацетони дикагIча сортага дIахкхочадара. Из бахьан долаш къьнара оборудовани керагIчунца, эффективнагIга йолъчуна хийнар, из совбакъхилга а терхалдеш. Цу бокъхча бакъда дика доаргIайир коллектив. Из дIахьлхашкаьла бакъха бокъа гIа бар: аракеча долалдаь тIехдика, «А» маркагIга дола, дунен тIа дикагIйочча стандарташа маяхара дола ацетон, хIаьта иштта масара а дикагIча сорт дола феноз даха а болабеннаб.

Цуз тIехьагIа цеха а центральни лаборатор а творчески кюкьерни коллективо шерра болх дIабоалайар мезитила окись йолаш фенол дахара мотт дахара, тIакхха. 1968 шера мезитила окись йоаш фенол арахец цо. ДIахо я кердадараш лохаш болх бу ГОСТ-о дIадохарашка хьежжа фенол арахецаря лаьхьагIа йолъчуна аттестаци — дикала Знак яккхара духа.

Фенол - ацетона производство а яь вIашагIтехача, товарни продукци арахецаш № 17—18 йолча цеха белгал доаттаеча №№12, 15,16 йолча цехий коллективаша юхъаница денз хьинар да еходелг кхоссам доаттабаьб арахецаш продукци дикагIа хIиттарг шиз аласамбаккхаря духьа. Цу техашка а иштта докккий хуиламаш даьл продукци дикагIа арадецараг хьежжа хIама йоаш цо продукт яхь болленнай уж. Цу гIулакхо а ъыттув-баьккхаб тIехдика феноля ацетони хьалара.

Цхьаннена тIехьа шюлагIъяр йолаш юхлар кхъьехарна котталлаш — дикала Знакаш ъыхай тIехнически ацетона, фенола, ЧДА маркагIа долча ацетона. Сов болча хIамех изопропилбензол цIендара оргтехмероприятеш — дапределжнеения чакхъехар бахьан долаш изопропилбензола дикала Знак яккхха № 45 йолча цехо (начальник В. М. Олифир).

Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революцо 56 шу дизара цIейна паччахьалкхен плани социалистически дахкарашш кхочашдеча къьхьегама керда котолонаш а йоахаш накъайдо № 17 — 18 йолча цеха коллектив.

— Дикала Знак а йолаш альфаметилстирол дакхха хар, — аьлар цеха начальника Ю. Н. Ковопас,

— цу тайпара пункт яр тха социалистически декхарашка цIаязьяь, хIанз коллектив раьза я: дош кхочъашдаь. ХIанз тха декхар — альфаметилстирола дикал лох ца яларгIар. ХIаьта дIахо производство цIерьяра, из дикагIа арахецара, уйла ергьи оаха. хIана аьча синтетически спирт доккхача хиланза яргIоаца бедал я альфаметилстирол.

Н. ЛЫКОВА.

Вай мехка меттале Европе я йоккхагIа хургIойлаера ша1 я Грозненски газ чакхйоаха Завод. Уж шера декабрь бетта болх бе йолалуш я завода цхьоалагIа аргIа. Цо шера чакхйоаккхарга 1,05 миллиард кубически метр газ, арахецаргIа шера 206 эзар тонн конденсат. ХIанз цига балха баха беза кюка болклой кийчбеш ба. Вай меккарча дуккхача технически училишешка кийчбеш ба уж.

СУРТА ТIА: болх бе йIайоаш-лийта кийчеш йола Грозненски газ чакхйоахача завода цхьоалагIа аргIа.

И. ПЛИЕВА сурт.

Наьха деган гIоздоахаш

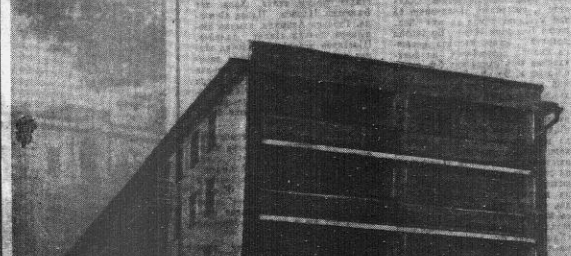

Шерагара-шерага холлуш, шерлуш йоагIа Нохч - ГIалгIайчоь столица гороД Грозный. Ухх тIехьарча шерашка городе юкъе хьалъяраш йоацаш гIалаьмате дукха гIишлоцу хьалъый Катама цIеранна, Черноречье яхача посе лкашка, микрорайонашка, кхычъаь. Кхыметтал ухх иЙслагIча пятилетка шерашка эзарал болча кхьехьегамгой дезалаша керда хархар диллад.

Сигала морх йоацаш малх хьежаш да да. Гашиаюл ъьежача гуш я лаккха шоай, боьхьаш урагIдахийта латта бишенна краниш. Царна гарга кхьехьа бIаргагу сихбенна штукатурка еш, басар хюкъаш, плотницк. Балбалбаьб технологически оборудование ремонт яр бах. Аппаратчикех бригада вIашагIъеллай семяй начальникашца Е. Ф. Пузанова, А. А. Арбузова, И. Т. Евангулова, кьнчар, берригача малъча паха — аппаратчикаша слесарги балхаш цу, хIаьта кхьяьяха царна юкъосчат цу. Цу гIулакхо синхьо ремонт, сихгаIа болх бе йолабойлийтаргья мехка хиланза яргIоаца дикала Знак йола продукци юта а арахецаргIола цех.

Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революцо 56 шу дизара цIейна паччахьалкхен плани социалистически дахкараши кхочъашдеча къьхьегама керда котолонаш а йоахаш накъайдо № 17 — 18 йолча цеха коллектив.

— Дикала Знак а йолаш альфаметилстирол дакхха хар, — аьлар цеха начальника Ю. Н. Ковопас,

— цу тайпара пункт яр тха социалистически декхарашка цIаязьяь, хIанз коллектив раьза я: дош кхочъашдаь. ХIанз тха декхар — альфаметилстирола дикал лох ца яларгIар. ХIаьта дIахо производство цIерьяра, из дикагIа арахецара, уйла ергьи оаха. хIана аьча синтетически спирт доккхача хиланза яргIоаца бедал я альфаметилстирол.

Н. ЛЫКОВА.

Ухх тIехьарча массеех шерашка тоъал дегIабенаб тха совхоза боахам. Лоьттанара йоалел хьайбайин продукци йоаккхаьнаеч кийчъеллеч алсамдаккхар духьа Ерригсоюзни социалистически яхь йоаржалярех партеи правительствон дальча социамца дегаш гIоздаьхьа хьинаре болх беш дIадолалар тха совхоза кхъьехьегамхоша цIеларгIча пятилетка яхоалагIа, хоадамбосш дола шу.

ТIаийца декхараш кхочъашдаьра хьалъхе а дика лард ялалар охха. Гурдаьа юа культураш фуца цхьан минеральни удобреи а тосаш дика оахам дац кийчьаьча дьыта дIайийра. Дика Iангаьа дьыхар ферма болхлоша совхоза дерригга хьайбаш.

Совхоза болхлоша хьийга къа зехьа довизар. ДIалалача а цул хьалхарча а шерашка дахьачуа дикагIа да ийслагIча пятилетка ухх шера болхаша кхъьехьегамхоша цIеларгIча пятилетка яхоалагIа, хоадамбосш дола шу.

ТIаийца декхараш кхочъашдаьра хьалъхе а дика лард ялалар охха. Гурдаьа юа культураш фуца цхьан минеральни удобреи а тосаш дика оахам дац кийчьаьча дьыта дIайийра. Дика Iангаьа дьыхар ферма болхлоша совхоза дерригга хьайбаш.

Совхоза болхлоша хьийга къа зехьа довизар. ДIалалача а цул хьалхарча а шерашка дахьачуа дикагIа да ийслагIча пятилетка ухх шера болхаша кхъьехьегамхоша цIеларгIча пятилетка яхоалагIа, хоадамбосш дола шу.

Цхьаннена тIехьа шюлагIъяр йолаш юхлар кхъьехарна котталлаш — дикала Знакаш ъыхай тIехнически ацетона, фенола, ЧДА маркагIа долча ацетона. Сов болча хIамех изопропилбензол цIендара оргтехмероприятеш — дапределжнеения чакхъехар бахьан долаш изопропилбензола дикала Знак яккхха № 45 йолча цехо (начальник В. М. Олифир).

Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революцо 56 шу дизара цIейна паччахьалкхен плани социалистически дахкараши кхочъашдеча къьхьегама керда котолонаш а йоахаш накъайдо № 17 — 18 йолча цеха коллектив.

— Дикала Знак а йолаш альфаметилстирол дакхха хар, — аьлар цеха начальника Ю. Н. Ковопас,

— цу тайпара пункт яр тха социалистически декхарашка цIаязьяь, хIанз коллектив раьза я: дош кхочъашдаь. ХIанз тха декхар — альфаметилстирола дикал лох ца яларгIар. ХIаьта дIахо производство цIерьяра, из дикагIа арахецара, уйла ергьи оаха. хIана аьча синтетически спирт доккхача хиланза яргIоаца бедал я альфаметилстирол.

Н. ЛЫКОВА.

Вай мехка меттале Европе я йоккхагIа хургIойлаера ша1 я Грозненски газ чакхйоаха Завод. Уж шера декабрь бетта болх бе йолалуш я завода цхьоалагIа аргIа. Цо шера чакхйоаккхарга 1,05 миллиард кубически метр газ, арахецаргIа шера 206 эзар тонн конденсат. ХIанз цига балха баха беза кюка болклой кийчбеш ба. Вай меккарча дуккхача технически училишешка кийчбеш ба уж.

СУРТА ТIА: болх бе йIайоаш-лийта кийчеш йола Грозненски газ чакхйоахача завода цхьоалагIа аргIа.

И. ПЛИЕВА сурт.

КЪАХЬЕГАМ—БЕРКАТА ЛАРД

Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революцо 56 шу дизара башха дикача толамашца накъабоагIа Грозненски района «Советская Россия» колхоза лаьтта леладераш.

Уж шера тха колхозхоша дика толамаш дьыхад яларг ялар хIыйола лаьстанашара йолаш продукташ ялсамъахар духьа яьржача Ерригсоюзни социалистически яхье.

Цхьа эзар гектар совгIа гурахь дийна ялат дар тха чуца дезаш. Арахьара кхи дукха повъосстал ца эшаш. ТхоI ниаца чуийпар оаха дерригга ялат. Хьувкъан ро хиланзар. Юкъера лаьрхIача хIара гектара ларга оаха чуийпар 26,7 центнер ялат. Из бар тха колхоза ялаташ леладераша уж шера хьалха бакъха толам.

ДIахо кхы а дегIаза доладелар тха колхозхоI кхъьегама толамаш. Тха кхашка дика хьийкъар хьажжIаш а. 300 гектар ялатан 325 гектар сидосан дьырIа хьажжIаш дIайийбаьр оаха. Механизированни звеньий коллективаша йоагIаш дола Iунял агротехнико маяхара хан-хьинахьа яьлча пятилетка шин шерен ийс беттеч оаха хьалъый Урус-Мартане 960 моттиг йола школе, шийна фабрика, 36 квартира йоаш ялна чубага шеной. Черноречье яхача поселке хьалдьыр хIаране чу 70 квартира йола ши цIа, иштта кхыйола гIишлоп. — Из тха гIишлоп кхоша шолг базарг, цIаьдахача шера кердача квартирашка А. Шерипова цIерагIча мехкадьыта чакхдоахача завода болхлоша дезлергдолаш гIишлоп ду гIерт уж. Цудухьа цига отделочни балхаш чакхдахара хьожжийй СМУ-8 эгтара дикагIа доарIаш йола Кочетков Петр Серафимович керте латта отделочнийкий бригада. Цун ши цIей да Махьмада Абукар.

— Иштта лел шун болх, — аьлиз хьаттар аз цунга.

— Кастта хулача Октября деза ца цIейна дика къьхьегама совгIат кийчъеллеч тха учетка гIишлоп хоша, — аьлар цо. Дерригга гIишлой - монтажни балхаш чакх а дьыта хьалдьыдьыхаш охха Н. Анисимова цIерагIча Новогрознески междьыта чакхдоахача завода болхлоша дьырIа дола 64 квартира хула цIа. Цун кIалхарча этаже хургьыя аптека.

— Паччахьалкхен комиссеи ялех хьа кхы кулг тоха деза ш моттиг йиса йий хьожжи лел тхо, —йоах участка начальника Богатырев Абукарен мастера Бачаев Ахьмадеи. Нагахь из санна йола моттиг ийслой сиха дIадоахьч оаха ийсделна кхоачамбошар яхаш дуьт шар дIахо.

— Къьыстта беркате хинна тхона ер ийслагIа пятилетка, — аьлар Махьмада Абукара. ХIана яьлча пятилетка шин шерен ийс беттеч оаха хьалъый Урус-Мартане 960 моттиг йола школе, шийна фабрика, 36 квартира йоаш ялна чубага шеной. Черноречье яхача поселке хьалдьыр хIаране чу 70 квартира йола ши цIа, иштта кхыйола гIишлоп. — Из тха гIишлохоша шолг базарг, цIаьдахача шера кердача квартирашка А. Шерипова цIерагIча мехкадьыта чакхдоахача завода болхлоша дезлергдолаш гIишлоп ду гIерт уж. Цудухьа цига отделочни балхаш чакхдахара хьожжийй СМУ-8 эгтара дикагIа доарIаш йола Кочетков Петр Серафимович керте латта отделочнийкий бригада. Цун ши цIей да Махьмада Абукар

ХАЛКЪА МУЗЕЙ

Къалбаседа - Кавказа машинаькъхоза гроэненски отделене машинаькъхозай революционни, тIема, къалъегама сийлен музеи сотевага уях деношка кхъчиб Iалъмаге дог Iоздоекхкхаш хозм— профессионалын Советий Ростовски областной Совета Президиума сонам.

Цу тIа йоэх: «1968 шера вIашагIчеллаб Гроэнерча Н. К. Крупская цIерагIча культура Дворече революционни, тIема, кхъьегама сийлен музей. Уьхаза вIашагIтехаб Нохч - ГIалгIайчуь машинижкъ билара а дегIабара а историех, советски Iаьдал IоагIдеп машинаькъхозан хьоькъ лоаттабаьна къэвсамах, СКЖД кхъьегама котолонех дувташ йоьа экспонаташ. Тематически сайренаш еш, лекцеш ешаш, юрта бахача наха вIашагIкхетараш деи шерра кхетама бола лелабу музей сонсеторо.

Облсовпрофа президиумо сонам бу:

Къаьхьегамхошта коммучистически кхетам луш доккхий толамаш дахяях Халъка музей цIи лойла СКЖД Гроэненски отделене Н. К. Крупски культура Дворена революционни, тIема, кхъьегама сийлен музейна».

Музея совета членаша чIоагIа дог ранья хиларца баркал оа! Наькъыйпрофожма а - Росговски облсовпрофа а шоай йолла яшта лакъа маь барах. Цар тешам ду музеярча исторически материалех пайда а эцаш кхъьегамхошта, къьастта кагирхошта коммунистически кхетам балара боль кхы а шербе, тоабе.

А. ЕФАНАСЬЕВ.
Халъка музея общественни совета председатель, сийлен машинаькъхоза.

ШАХМАТАШ

Шахматех лоэвара тIехьхара тураш чакхъьяьнна Гроэнерча клубе. АрIаиара кандидатеки балара яьхьай цIозоаIгIа разрядникаш А. Лудина (ДСО «Труд»), В. Демченкос («Динамо»), В. Якутовича («Буревестник»), Ю. Пантелеева («Динамо»), А. Минтабиева («Спартак»), О. Шмойлова («Локомотив»), Г. Гордиенко («Спартак»).

* * *

Республика МВД СМУ электросварщик воза цхьоаларIа разрядник А. Григорьев (ДСО «Динамо») котвалариа чакхъьяьнар 100 клетка йолча шашкех лоэвзара города чемпионат. Цхьан партех мара ца эшаш, 12 партех хотвашнен цхьа партн цхьаьнгахь кот па воэлаш чакхбоаккхаш ях турнир дIайихьар цо. ШолларIа моттиг яьккхар мастераэла кандидат волча Н. Шихарбеева (общество «Локомотив»). Цуьн 11,5 очко я. 9,5 очко я йолаш ккоалариа моттиг яьккхар мастераэла кандидата В. Сиденкос.

В. ЖУК-ТРИПОЛИТОВ.

МАЬЛХО СИЙРДАДАЬХА ЛОАМАШ САННА

БОККХА кхаъ хул Назрановерча «Электроинструмент» завода болхлюшта шоаш болча доаложой боагIа аьина хэсавча. Каст-каста хул уьхаза уж деза денош.

Хlанз балъхараш вад республикера гIалгIай йоазонхой ба. Къаьнара доттагIай санна бола уж уьхаза. Пова, езаенай электроинструментальщикашта Боков Ахьмада, Осмиев Хьамата, Ведмижев Ахьмада, Чаджиев Саида, Палиев Махьмад-Салда, кхыбарий произведениеш.

Завода партбюро секретара Гагиев Бахььаудина шоай йIайхача цхьаьна хьех доазонхой. Кхоккхачехашка хьех бо цехашка кхъьегам, сихбена бетталу завода пха. Встречни плана инициаторашта, районе а республике а хьалже дIа ца хецаш хьаьбоагIача царна лика боаз кхъьегама минута мах. 23 октябре 10 бетта йлан кхоачаш а яь ноябра чотах кхъьегаш юр завода коллектив. Дукха ба уьхаза пIеденетека къьалIуа а пхеллаIга а шерий чотах кхъьегаш боллхой а.

Лоацца аьича, хьаьа-да вахь дог доаIагIдолаш а, хlаьта вай мехка кеза ца Iеш гlаьма доазол дехьа цIи хеза а я Ахриев ГIапура цIи деллаю предприять. Из сиз на доажийта кийча ва цу йоккхийча цехашкара хlаьа болйло. Шийна дукха зе дегIдар царех болхлочо станока юстар а вьаьна цу дийкъьа боазонхошша дагавалара. Ринш шпар. Секундех лоарХI уьхаза хlа.

Хlаьта а балхар шоаш муьхьа боаллаше а завода управленера цхьа эал хьайбазар цар. Уьхаза торо хилар цар пархIата латабаьна а, КПСС обкома Х пленума решенеш цхоачашпара шоаш дер а де дерхIар а дувташ. шоашта ший тайпара творчески ешар а дIа хьакхача йоазонхошка ладувIа а.

— Уйла е а, айса дIахьош бола йоазонхочун ницъ дикагIа бIарг ато, гаьнагIа тьекха дукха тешам сиплай сона КПСС Нохч-ГIалгIай обкома Х пленуьмо, — аьлар эггара хьаьа кхаъ дацъа Осминев Хьамата, Ахриев тIеха кхаст-каста хетаю аз сей произведениеш атеистически, интернационални доттагIлен тешамата. Цецаьал, доккхал де йиш болаш ургалонаш хиннад вай мехка, вай нохч-гIалгIай вахаре советски Iаьдал даьлчаьа. Бларгашта туш деггIайоагIаш латт гIалгIай къона город Назрань. Шерда юкъе даьлнад вай вахара дешар, культура. Таханарча хозача дено хийцад хьаьа оамал, дикагIа дайнад вайна къамашта юкъера доккха доттагIаь.

Из ерриге доккха тIехьаьа, уж доккхий хуьнамаш, эгралонаш нохч-гIалгIай мехка ше-шех кхъьечин. Таханара сийрда ди войча кхъьяд къь